

Enkhuizen, 13 mei 2026

Opening tentoonstelling *Met nieuwe ogen* – Hoe de geschiedenis van de Zuiderzee kunstenaars inspireert

Tot en met 30 augustus 2026 in het Zuiderzeemuseum

Dinsdag 12 mei opende het Zuiderzeemuseum feestelijk de tentoonstelling *Met nieuwe ogen*. Met deze expositie viert het museum twintig jaar opdrachtgeverschap en de aankoop van kunst en design. Sinds 2006 geeft het museum als een van de eersten in de branche actief opdrachten aan hedendaagse kunstenaars en vervult het daarmee een pioniersrol. In het Schathuys is een selectie van werken uit de collectie van het museum te zien, die in deze periode zijn ontstaan, zoals werk van fotograaf Hendrik Kerstens, modeontwerpers Viktor&Rolf en ontwerper Joost van Bleiswijk. Tijdens de opening werd ook de nieuwste aanwinst onthuld: *In de stilte van de diepe waterkelder* van Nynke Koster. De tentoonstelling [Met nieuwe ogen](#) is te zien tot en met 30 augustus.

Tijdens het officiële openingsprogramma vond een paneldiscussie plaats met hedendaagse kunstenaars onder leiding van Anne van der Zwaag, director BIG ART en OBJECT. Van der Zwaag: “Ik vind het fantastisch dat het Zuiderzeemuseum al 20 jaar functioneert als katalysator voor kunstenaars, ontwerpers en andere creatieven die dit bijzondere stuk erfgoed opnieuw betekenis geven.” Kunstenaar Nynke Koster, schrijver, performer en host Babs Gons en Digna Kosse van de Foodcurators gingen in op hun inspiratiebronnen en vertelden hoe zij met nieuwe ogen naar het erfgoed van de Zuiderzee keken. Met het verzamelen van hedendaagse kunst geeft het museum een beeld aan de huidige visie op en beleving van de Zuiderzeegeschiedenis. Bij de opening waren veel kunstenaars aanwezig die in de afgelopen twintig jaar een bijdrage leverden aan de deelcollectie van het Zuiderzeemuseum, waaronder ook het ontwerpduo Jos Kranen en Johannes Gille van het *Jutterskabinet* en ontwerper Sjoerd Vroonland van de *Rotan Chair*.

Paneldiscussie tijdens het openingsprogramma met v.l.n.r. Nynke Koster, Babs Gons, Digna Kosse en Anne van der Zwaag, foto Studio Merike

Nieuwste aanwinst

De meest recente toevoeging aan deze collectie is het bijzondere object [In de stilte van de diepe waterkelder](#) van Nynke Koster (1986), gesitueerd in de binnentuin van het Schathuys. Haar werk verwijst naar de onder het kunstwerk gelegen historische waterkelders en is een afgietsel van de bakstenen wanden van één van deze ruimtes. De subtiële verkleuringen en de markering van het vroegere waterniveau zijn daarbij zorgvuldig zichtbaar gelaten. Met dit kunstwerk maakt Koster een normaal voor publiek ontoegankelijk deel van het museumcomplex ervaarbaar voor bezoekers. Het werk is uitgevoerd op circa 65 procent van de oorspronkelijke schaal en gaat door de materiaalkeuze en toevoeging van audio een bijzondere dialoog aan met de ruimte.

Kunstwerk In de stilte van de diepe waterkelder van Nynke Koster, foto Guillaume Groen

Hedendaagse en historische kunst

In de tentoonstelling presenteert het museum de kunstwerken op thema: het water van de Zuiderzee, ambacht, streekdracht en persoonlijke verhalen. De historische inspiratiebronnen worden samen met de kunstwerken gepresenteerd. Een van de opvallende werken is *Aluminium Foil* (2012) van Hendrik Kerstens. De fotograaf liet zich inspireren door 16de eeuwse hoofddracht voor mannen. Op de foto zie je zo'n hoofddekseel uitgevoerd in aluminiumfolie. De vorm en contouren komen overeen met de zo bekende Volendammer hul: al meer dan een eeuw een herkenbaar icoon voor het toerisme langs de Zuiderzee. Sjoerd Vroonland gebruikte voor zijn *Rotan Chair* (2009) pitriet, het soepele binnenste deel van de rotanstengel. Het is een moderne variant op het oude ambacht van meubelvlechten, zoals ze in Noordwolde deden. Door pitriet samen te binden met uitstekende plastic *tiewraps* wordt de vlechttechniek extra benadrukt.

Ontwerper Sjoerd Vroonland op zaal bij zijn Rotan Chair, 2009, pitriet, tiewraps | historische inspiratiebron (rechts) Armstoel, gevlochten rotan, 1920-1930, foto Studio Merike

Over de reflectiecollectie

Sinds 2006 vormt de historische collectie van het Zuiderzeemuseum een belangrijke inspiratiebron voor hedendaagse kunst. Wat begon als een gedurfde stap om het imago te vernieuwen en nieuw publiek aan te spreken, is uitgegroeid tot een vaste werkwijze. Kunstenaars laten zich inspireren door Zuiderzeeambachten, -gebruiken en -verhalen en vertalen deze naar eigentijds werk. Daarmee laat het museum zien dat het verleden niet stilstaat, maar blijft inspireren. De collectie is

een middel: een uitnodiging om erfgoed met een frisse blik te bekijken en opnieuw betekenis te geven in het heden.

Anna Maria, Viktor & Rolf, collectie najaar/winter 2007-2008, jas, riem en klompen (vervaardigd door Jos Hoogkamp) op zaal, historische inspiratiebron rechts, Hindelooper wentke, foto Guillaume Groen

Nog meer ontdekken?

Dwars door de historische setting van het Zuiderzeemuseum loopt de [designroute](#). Op meer dan vijftien locaties in 't Zuiderzeedorp en Schathuys is doorlopend te zien hoe de culturele geschiedenis van de Zuiderzee vormgevers en kunstenaars inspireert tot nieuw werk. Voorbeelden zijn *The Flax Project* van Christien Meindertsma (geïnspireerd op het ambacht touwslaan), de stopmotionfilmpjes van Lyske Gais (geïnspireerd op de herkomst van panden uit 't Zuiderzeedorp) en *Tot stof* van Studio RENS (geïnspireerd op tradities en klederdracht). Vanaf april 2026 stelt het museum iedere maand een kunstwerk centraal. In mei staat *In de stilte van de diepe waterkelder* van Nynke Koster centraal en in juni [Woven willow](#) van Scholten en Baijings.

Presentatie Woven Willow van Scholten en Baijings, onderdeel designroute in 't Zuiderzeedorp, foto Guillaume Groen

Het Zuiderzeemuseum verzamelt en beheert al meer dan 75 jaar erfgoed uit het voormalige Zuiderzeegebied. Het museum nodigt bezoekers actief uit om zich in te leven in de geschiedenis en uit te leven door te ervaren, te doen en te proeven. Jong en oud wandelt in 't Zuiderzeedorp honderd jaar terug in de tijd en komt in aanraking met de Zuiderzeecultuur. In de vaste tentoonstelling van het Schathuys duiken bezoekers in de verhalen over het leven aan de voormalige Zuiderzee. Het museum brengt de cultuurhistorische collectie op verrassende wijze samen met hedendaagse kunst, vormgeving en design. Kijk op zuiderzeemuseum.nl voor een overzicht van alle tentoonstellingen.

Van Tripadvisor heeft het Zuiderzeemuseum de Travellers' Choice Award Best of the Best 2026 mogen ontvangen. Lonely Planet heeft op haar website het Zuiderzeemuseum als 'Top choice' opgenomen. Michelin Guide Travel & Culture heeft het Zuiderzeemuseum met twee sterren gewaardeerd. De redactie van DagjeWeg.NL heeft het Zuiderzeemuseum genomineerd voor de DagjeWeg.NL Award 2026. Je kunt [stemmen](#) tot en met 31 mei 2026.

Leef je in, leef je uit

VRIENDEN
LOTERIJ
elke dag plezier

